

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

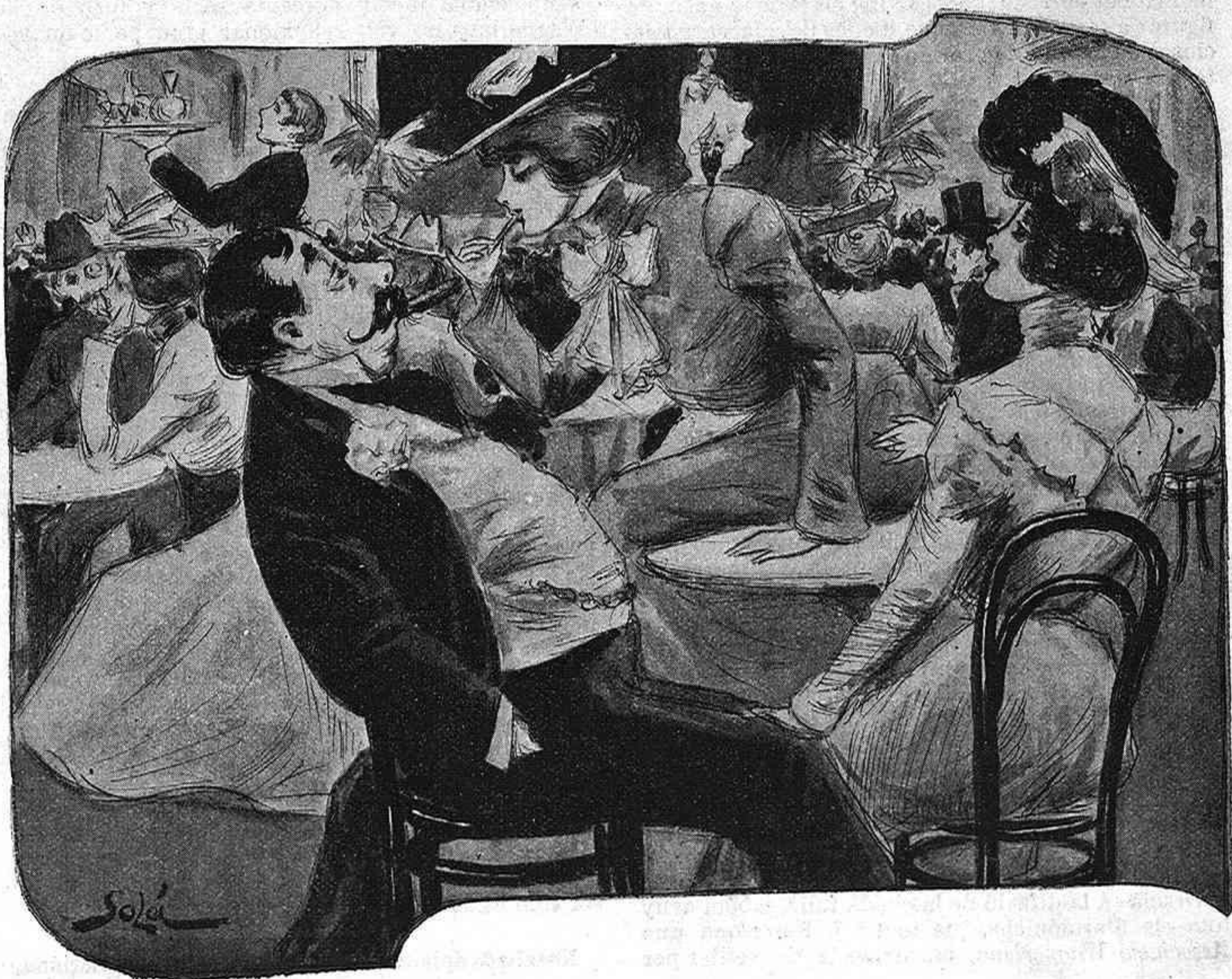
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

PROTECTORAS DE LA «TABACALERA»

Las señoras que fuman.

CRÓNICA

QUAN més viu era l'interés que despertava 'l debat catalanista, 'l Doctor Robert, per un motiu de família molt poderós—la grave malaltia de un seu cunyat—se veyà en la precissió de pendre l'express y trasladarse sòptadament á Barcelona... Y aixó sols va bastar pera que 'l debat si-gués suspés.

Gran honor rebía ab aquest determini l'incansable Doctor Robert, qui parodiànt á Lluís XIV podía dir: «El regionalisme so jo.»

En efecte: si 's considerava que ausent ell de Madrid, no hi havia debat possible ¿no valía aixó sol tant com reconeixer qu' ell era l'únich representant de l'*ideya* capás de rebatre 'ls arguments dels adversaris?

Y admesa aquesta preeminencia exclussiva ¿volen fer el favor de dirme qué representan y quín paper fan en el Congrés els seus tres companys de diputació, l'arquitecte Doménech, el fabricant Rus-sinyol y 'l comerciant Sebastiá Torres?

¿Cóm van passar bonament y sense protesta per la suspensió del debat?

¿No era tant aixó com reconeixer la seva impotencia parlamentaria?

¿No era tant com declararse diputats de *adorno*, diputats *floreros*?

Aixó 'm recorda lo que va succehir en el camp regionalista en vigilia de las eleccions de diputats á Corts. Militan en las filas del regionalisme no pocs homes d'ambició que van á buscar allí lo que no han trobat en els demés partits, en la seva ansia de figurar á tota costa. El que menos de aquests ambiciosos aspirava á figurar en la candidatura de Diputat á Corts.

A fi d'evitar qu' en son primer acte de alguna importancia estallés un cisma se va imposar la candidatura dels presidents que havían anat á Madrid á presentar aquell famós missatge, y partint de aquest peu forsat els que més se bellugavan no van tenir més remey que resignarse.

Però ara s' han tocat las conseqüencias.

La diputació regionalista 's compon de un sol actor y tres comparsas: no més pot recitar monólechs per la boca del Doctor Robert. Els altres tres se limitan á fer que sí ab el cap.

Però n' hi ha un que fa alguna cosa més: el senyor Torres.

El Sr. Torres, sense tenir per fortuna cap cunyat malalt, quan el Doctor Robert se 'n va á Barcelona, acut á l'estació, pren bitllet y l'acompanya. Se 'n torna á Madrid el Doctor Robert, y sempre acompanyantlo se 'n torna á Madrid el Sr. Torres.

Com á diputat no pot viure ni un instant sino á la sombra del Doctor Robert.

Persisteix per lo vist en lo que diuen que va dir al rebre l'acta:—Si algun día m' aludeixen y m' obligan á parlar, caich en basca.

Per aixó sens dupte, es á dir, perque quan caygui en basca hi haja qui puga prestarli 'ls aussilis facultatius, no se separa un instant del Doctor Robert.

Crech que 'l Sr. Bernis va obrar com devía fent una tirada especial del ofici-protesta de l'*Associació Wagneriana*, y repartintla profusament entre 'l públich del Gran Teatro del Liceo.

Gracias á la difusió de la citada fulla, sabém avuy tots els filarmónichs, que tením á Barcelona una *Associació Wagneriana*, encarregada de vetllar per

la puresa de la música del colós germánich, com es fama que vetllavan las vestals per que no s' apagués may el foch sagrat.

La tal *Associació*, reunida en número de més de 200 socis, va acordar per unanimitat dirigir á l'empresa del «Gran Teatro del Liceo, la més ferma y enérgica protesta per l'*indigna* execució que ha obtingut «El cap-vespre dels Deus» en dit teatro, á causa de la incompatibilitat ben manifesta entre la grandesa de aquesta obra y la ineptitud dels elements ab que s' ha donat á conéixer á nostre públich; fent sols una especial y honrosa escepció del mestre Franz Fischer, qui apesar de la deficiencia dels medis ab que contava, s' ha mostrat digne intérprete del immortal Ricart Wagner.»

Aixó díu l'ofici, afegint que l'*Associació* «espera una radical esmena pera lo succés, puig en cas contrari se permet recomanarli que renuncihi per complet á la representació de las grans creacions del mestre de Bayreuth, perque executadas en las actuals condicions ni reportan cap gloria á son autor, ni han de produhir cap benefici á la empresa que vosté ('l Sr. Bernis) dirigeix.»

Parlant ab tota sinceritat se 'm figura que á l'*Associació Wagneriana* li sería una mica difícil demostrar com haventho fet tots tan desastrosament, sols s' haja pogut distingir el mestre Fischer, com *digne intérprete del immortal Ricart Wagner*. Si 'l mestre Fischer ni canta, ni toca cap instrument ¿cóm dimontri haurá pogut distingirse, sense que s' haja distingit també algun professor ó algun cantant, obedients á la seva batuta? Y si cap dels professors ni dels cantants s' ha distingit ¿cóm ha pogut distingirse 'l mestre Fischer precisament com *digne intérprete* de l'obra?

Me sembla que 'ls doscents socis y pico de la *Wagneriana* no van reflexionar prou bé lo qu' escribían.

Però deixant apart aquesta que resulta ser una verdadera incongruencia ¿quí será que puga negar, procedint en justicia, un vot de agrahiment á l'empresa del *Liceo*, may siga sino per la seva bona voluntat?

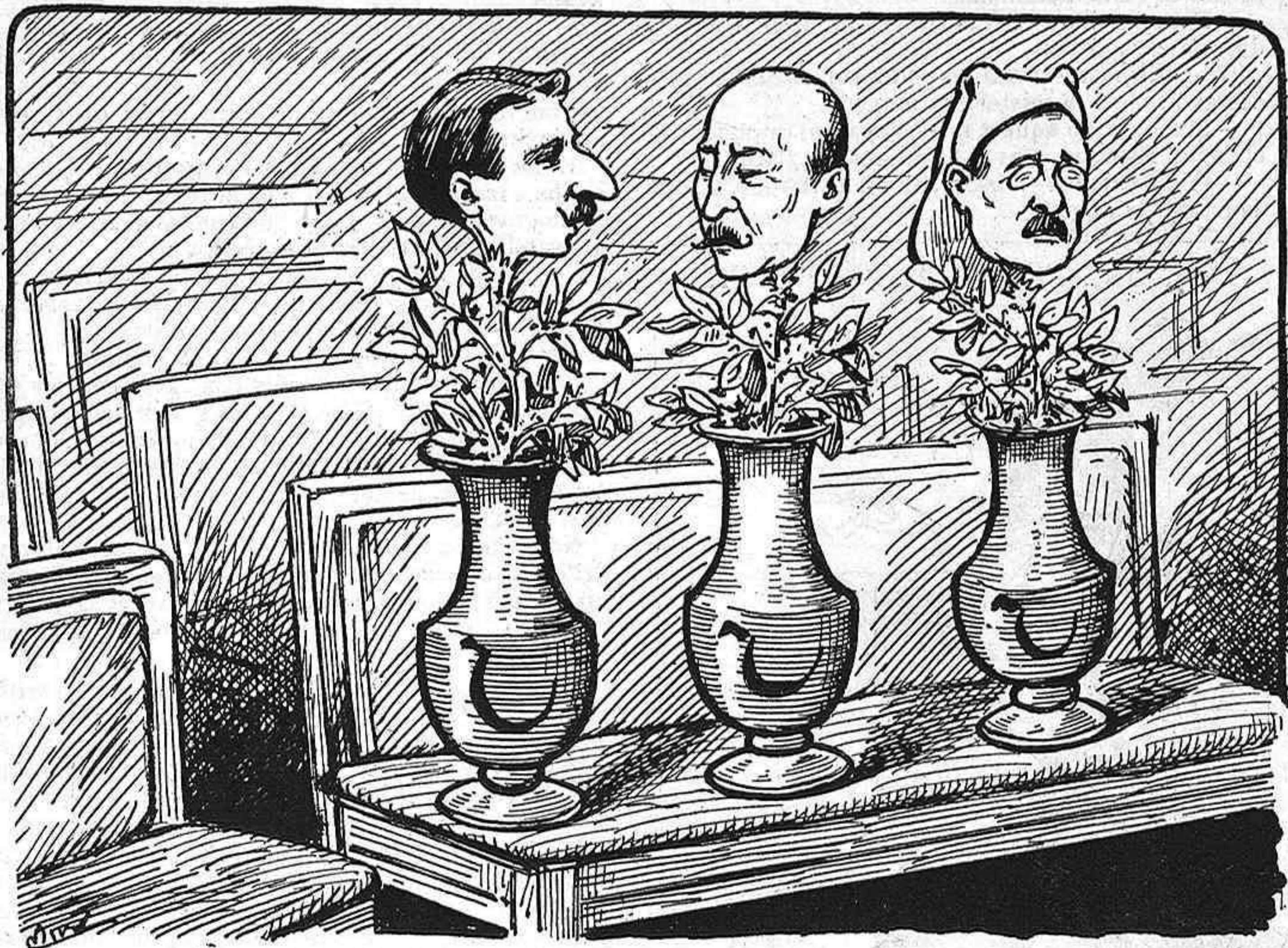
Bó es que l'*Associació Wagneriana* aspiri á la suprema perfecció; però ha de tenir en compte que á lo perfecte no s' hi arriba de cop y volta, de un salt, improvisadament, y aixís tots els esforços que 's fan per encaminars'hi son dignes de llohansa.

Consideris que posant imperfectament las obras del colós, es com aquestas s' han anat obrint camí, no sols entre nosaltres, sino en tot lo mon musical. El gust del públich ha anat modificantse fins al extrém de que á molts á qui en Wagner encare no 'ls hi agrada, menos els hi agrada ja res del antich repertori. ¿No significa aixó sols un grans progrés wagneriá? Donchs aquest progrés real y positiu s' ha conseguit posant las citadas obras en la forma en que s' ha pogut, es á dir, ab notoria imperfecció, perque no 's vencen en un día vicis inveterats en el gust del públich, ni s' aplanan en un instant las dificultats encastelladas en l'organización especial de casi tots els teatros d'ópera.

Però aixís y tot, en l'esperit dels iniciats, cada día més numerosos, la mateixa imperfecció ab que solen posarse las obras wagnerianas, estimulan l' desitj de véurelas posadas tal com se representan, per exemple á Bayreuth, ab tots els ets y uts y de manera qu' excitan l' admiració del mon enter. Però 'l día en que aixó 's generalisi, Bayreuth deixarà de ser com es avuy la Meca del wagnerisme.

Nosaltres aplaudiríam á l'*Associació Wagneriana*,

ELS TRES FLOREROS

La representació catalanista al Congrés, quan en Robert es fora.

encare que no abundés en aquest criteri oportunista, l'únic avuy acceptable, si en lloch de una protesta estéril, hagués fet una promesa formal, y estigués disposada á cumplirla.

«Son més de doscents socis—podria dir—y cada hù de nosaltres y 'ls demés qui vulguin adherirse al nostre projecte estém disposats á treure'ns de la butxaca cent ó doscents duros pera pendre pel nostre compte l'empresa del Liceo, y posar la tetralogía de Wagner, ab tots els elements ab que nosaltres creyém que deu posarse.»

Aquest propòsit hauria merescut l'aplausu unánim del públich de Barcelona, y la realisació del mateix hauria donat un impuls poderós á la seva cultura musical.

Ara per limitarse á criticar, sense ulteriors compromisos, y sense tenir en compte que una empresa fá bonament lo que pot, dadas las condicions especialíssimas del Liceo, no era necesaria l'Associació Wagneriana... De aquesta feyna ja se 'n encarregan els gossos del hortelá.

P. DEL O.

COPS DE ULLS

Tas miradas m' omplenan de caricias que mon cor feble en vá pretén guardarse'n: per caricias que deixin recorts dolços...
el gat de casa.

¡Si 'l mon desde qu' es mon pogués mostrarnos els crims qu' uns ulls de foch han sigut causa!

¡Si 'ls poguessim contar! sols de pensarho...
m' agafa mandra.

L' ull negre es símbol de passió furienta,
l' ull blau, del cel blavench n' es vera imatge
l' ull de vidre vol dir d' una xicota...
qu' es esguerrada.

No miris, nena, acluca tas parpellas,
puig que mirantme sento socarrim,
no miris d' aquest modo, nena hermosa...
No miris... prim.

Ens fá patir una mirada dolça,
Patim, puig de 'l amor n' es bell reclám.
Patim per ulls de foch que fan feresa...
Patim... patám.

Q. MALLEU

DUROS NOUS

En veu baixa, se 'n parlava sovint; pero la cosa no havia sortit á la superficie.

Feya dos ó tres mesos que las pocas personas que per carambola manejan encare algun diner estavan d' alló més alarmadas.

De tant en tant els arribava á las mans un duro d' aspecte sospitos, qual genealogía els era impossible determinar.

El sometían á l' acció del ácit, y:—Es bo.
El feyan trincar sobre 'l mármol:—Es bo.
El pesavan ab el tirabuquet:—Es bo.

Y no obstant, el seu ull escrutador se rebelava contra aquests dictàmens.

—Examinemlo bé—'ls deya la vista:—aquest duro fa cara de fals.

L' anàlisis superficial no podia ser, realment, més desfavorable á la misteriosa moneda.

—Fixeuvos ab aquest nas—deya un intel·ligent:—el rey d' Espanya may l' ha tingut tan llarch.

—¿Y 'ls cabells?—observava un altre:—en sa vida ls ha dut tan curts.

EL GAS POBRE AL GAS RICH

—Es inútil que remuguis: soch mes barato, vaig bé, y á pesar dels teus esforços tart ó aviat t' ofegaré.

—Aquesta corona 'm sembla més petita que avans.

—Potser es degut á la perdua de las colonias.

—No, no: els atributs reals sempre 's pintan grossos.

Com més els experts se miravan el duro, més anomalías hi trobavan.

El lleó de la creu tenia tot l' aspecte d' un gos d' ayguas, las columnas del *plus ultra* anavan de tort, la magrana de baix del escut resultava un codony, al castell li faltava una finestreta...

—Vaja, es fals—tornavan á dir els práctichs.

Pero la pedra de toch, el trinch y la balansa insistían:—Es bo, es plata, es un duro de lley.

¿Cóm s' explicava, donchs, aquell misteri?

Sevillá no ho era. ¡Prou els coneixen ells els duros sevillans! ¡No pocas vegadas s' han entretingut contant las ratllas que faltan al óval central, observant la configuració defectuosa de las fullas de la corona ó ribentse de la poca gracia ab que 'l lleó alsa la qué!...

Nó; aquell duro no era sevillá, ni gallego, ni madrilenyo, ni aragonés. Era un duro anónim, incógnit, de pares desconeguts: bo, en quant á sa constitució intrínseca; fals, per lo que toca á sa procedencia.

Y donchs ¿quí l' havia fet? ¿d' ahont havia sortit?

El vel se acaba de descorre, y al fi profans é intel·ligents hem sortit de duptes: la patria dels nous duros, el bressol d' aquestas marejadoras monedas que durant tant temps ens han fet tornar micos es Alicant, l' hermosa terra dels turróns y dels dátils.

L' historia es ben senzilla, y com, exqueixada la grúa, corra ja de boca en boca, crech que no hi ha d' haver cap inconvenient en contarla.

Uns quants fulanos, personas digníssimas y de regular capital, varen reunir-se un día.

—Els negocis están molt mals,—va dir un.

—Tan mals—va afegir un altre—que si aixó va seguint, aviat no 's podrà treballar.

—El diner apenas dona interés.

—L' industria está morta.

—Si us enredéu ab l' agricultura, entre la llagosta y 'l govern se us ho menjan tot.

—Lo únich que podria produhir una mica—va murmurar un del grupo, qu' encare no havia dit res,—es la fabricació...

—¿De qué?

—De moneda.

—¿Falsa?

—¡No n' hi ha necessitat! Bona y ben bona. Cal·culeuho: en un duro no hi entran més que tres pesetas de plata... y us ne donan cinch.

—¡Teniu rahól... Vingan máquinas y motllos.—

Y com la cosa més natural del mon, van posarse á fer duros, que son els alicantins de la nova emissió.

El seu rasonament no pot ser més lògich.

—¿Quinas circumstancias—diuhen ells—ha de reunir un duro pera poder passar per tot arreu ab el cap alt?

Que sigui de plata, que tingui 'l pes legal y que ostenti á la cara y á la creu els dibuixos reglamentaris.

¿Son aixís els duros alicantins? ¿Sí? Donchs tot lo que 's digui y 's fassi contra ells es pura enveja y ganas d' ofegar la iniciativa privada.

¿Quín mal hi ha en aquesta fabricació? ¿A quí 's defrauda? ¿A quí 's perjudica?

Dirán: Al Estat... ¡Mentida! Aixó no es mes que una sutilesa retórica, inventada per la gent de la *meseta central*. L' Estat el formém tots, y desde 'l moment que las ganancias de la emissió de duros

UN EXPERIMENT

—Veyám si es veritat aixó que diuhen que de l' aygua 'n surt gas... ¡Obro!...

—¡Pfff!... ¡Tanca, tanca!...

alicantins enriqueixen á alguns ciutadans que son part integrant del Estat, l' enriquit, en últim terme, es aquest.

Si 'ls honorables fabricants de duros els haguesin fet de vint grams en compte de vinticinch; si las monedas en lloch de plata fossin de plom; si á la cara hi haguessin posat el retrato del moro Mussa y á la creu el dragó xino, llavors el govern se queixaria ab certa rahó y la persecució dels mone-ders podria semblar justificada.

Además, hi ha precedents. ¿No té duros *propis* Sevilla? ¿No 'n té Valencia? ¿No 'n tenen la majoria de las provincias d' Espanya?

Donchs ¿per qué Alicant no n' ha de tenir? ¿Aquesta es la igualtat que tan preconisan els se-nyors de la cort?

No sé lo que 'l govern farà ni si aquestas consi-deracions, que probablement els alicantins li hau-rán exposat, influirán en el seu ánim; pero si jo estés en el seu lloch, no m' hi pensaria pas: tanca-ria 'ls ulls sobre aquest assumpto y deixaria rodar la bola... y 'ls duros.

Al fí y al cap ¿no son de plata de ley?

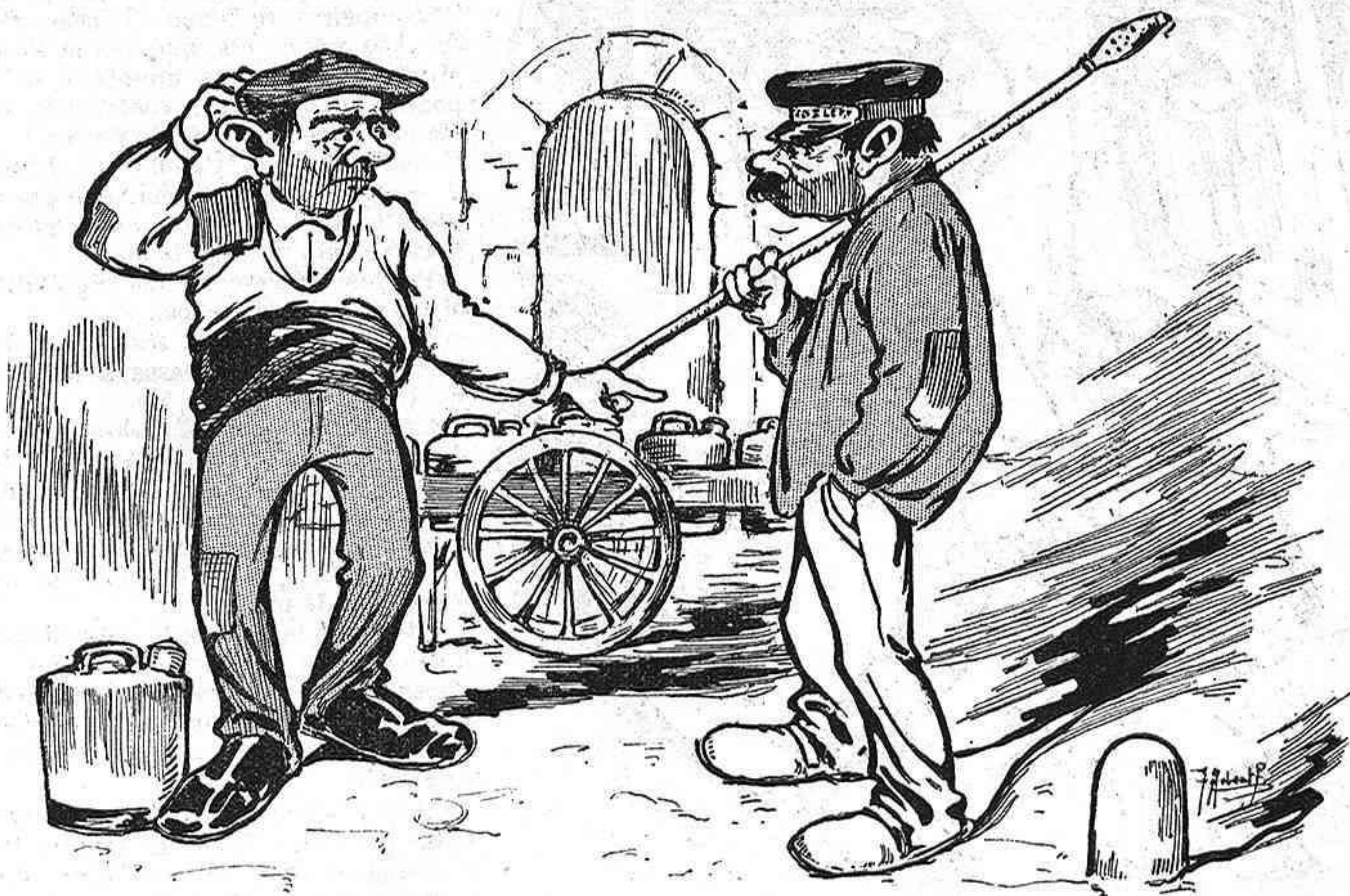
Y si massa m' apuran, m' atreviré á dir que fins potser faria 'ls ulls grossos encare que fossin de llautó.

En un país ahont com quí diu apenas hi queda moneda bona, no 's pot ser exigent.

¡Deixéu, al menos, que 'n corri una mica de falsa!

A. MARCH

NOTICIA FRESCA

—¿Ja ho sabs que ara 'l gas el farán d' aygua?
—¿De debó?... Donchs digas que 'l meu carretó, tot plé, valdrá un dineral?

A UNA BACALLANERA

Bacallanera hermosa,
simpática, elegant y capritxosa;
encant, admiració, eterna alegría
dels *boulevards* (?) d' allà la Boquería,
en tant que 'l bacallá ab destresa esqueixas,
escolta del meu cor las tristas queixas:
De l' última Cuaresma,
que vaig pel mon sens' esma.
D' ensá que 'ls teus ulls grossos
van penetrarme fins el moll dels ossos,
que 'm sento, dintre l pit, com dos *espinas*,
la llum radiant de tas hermosas ninas.

T' estimo, sí, y per xó la calma 'm roba
el foch d' amor qu' en mon interior cova;
t' estimo y m' entristeixo,
é interiorment pots creure que 'm *fregeixo*.

Ja ho veus; y tot per tú ¡mala negadal
perque ets la mes *salada*,
la mes encantadora y la mes *fresca*
per qui 'l meu cor tan mal ferit, s' engresca.

Sino, que vagi á Plassa
el jove que presumi de mes trassa
y miri en sa carrera,
si veu en lloch una bacallanera,
que al foch de sa mirada,
la sanch li deixi tota evaporada.

Per mes que busqui y corri,
qu' avans el mon s' ensorri
si 'n troba com tú un' altra tan bonica,
qu' encanti y mati á un hom' de mica en mica.

M. CARBÓ D' ALSINA

El conflicte universitari

¡Ay! ¡Quín pes ens hem tret de sobrel... Ja 'ls asseguro jo que 'ls pares que tenim fills hem passat una senmana ben divertida, per la gracia de Deu...

Un día 'ns venia 'l noy:

—Papá, l' Universitat está que bull.

—¿Hi han calat foch?

—Per ara, encare no; pero la saragata que allí s' arma es tan tremenda, que fins las dugas torres tremolan y 'l rellotje tot avuy que va malament.

L' endemá tornava:

—Papá, m' han donat dugas castanyas.

—¿Bullidas?

—Crías.

—¿Quí ha sigut?

—Un estudiant que cridava *vival* y á la qüenta ha trobat antipatriótic que jo no ho cridés.

A la tarde las noticias s' agravavan d' un modo extraordinari.

—Papá, ja no diuhen *vival*

—¿Donchs qué diuhen?

—¡Moril!

—¿Mori qué?

—Els uns diuhen morin els altres; els altres, morin els uns...

—De manera que al cap-de vall ha de venir á morir tothom?...

—Sembla que sí.

—Pero aixó, més que una Universitat, es un *Spo-liarium!*...

¿Qué havia de fer, en semblant situació, un pare de bons sentiments?

Agafar al seu fill, tancar-lo al rebost y dir-li ab tota serietat:

—No 't mous d' aquí fins que aquestas turbulencias estiguin acabadas. Estudiá lo que puguis, menja de tant en tant alguna friolera, y si 'ls companys te venen á buscar, fés dir que no hi ets, que has anat al Montseny per uns quants días á pendre la fresca... y á visitar un oncle que hi tens, que fa de pastor.

—¿Y si 'l catedrático me posa falta?

—Alabat siga Deu! Val més que 't posin falta, que no pas que 't posin la cara como un *Ecce-homo*.

Perque, entre nosaltres sigui dit, el cas no es pera menos.

Té molt poca gracia aixó que cada tres ó quatre mesos passa á la nostra Universitat.

Un hom cria un fill ab tot el cuydado possible, l' envía allá perque li ensenyin quatre tonterías, y á lo millor, sense sapiguer cóm ni perquè, li tornan á casa dintre d' un cabás, fet á micas ó, ab mitja dotzena d' ossos fora de puesto.

¿Motiu de la batussa?... Oh! Ningú 'l sab. Que 'ls uns deyan aixó, que 'ls altres deyan alló, que la policia, que la guardia civil... Total: un logogrifo indesxifrable y catorze alumnos descalabrats.

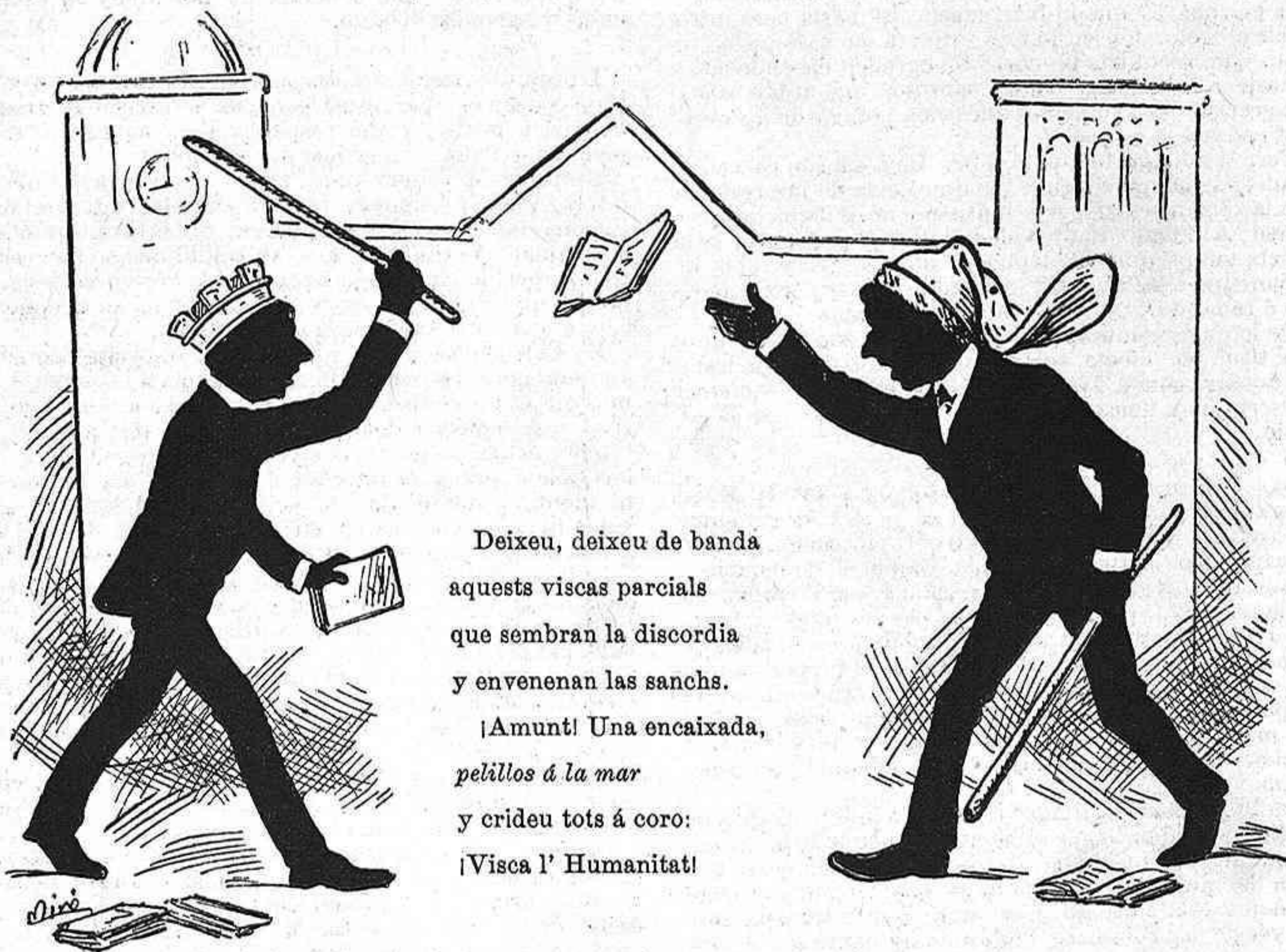
Aixís acaba de succehir ara. Vuyt ó deu días hem tingut el temple de la ciencia convertit en un Camp de la Bota sense artillería, y á horas d' ara m' hi jugo qualsevol cosa que no hi ha ningú que tingui una idea

GENT DE BÉ

—Bueno, ja s' ha acabat el bullit de las elecciones. Deixemnos de disfressas y posemos el traje propi.

¡VISCA TOTHOM!

Deixeu, deixeu de banda
aquests viscas parcials
que sembran la discòrdia
y envenenan las sanchs.
¡Amunt! Una encaixada,
pelillos á la mar
y crideu tots á coro:
¡Visca l' Humanitat!

exacta del assumpto que allí 's debatía á garrotadas y á cops de puny.

En benefici de tots, sería convenient que las baralles no 's repetessin y que l' Universitat fos realment una Universitat y no un Odeón; pero si aixó no pot ser, si 'ls *hados* han resolt que 'l nostre primer centre docent sigui un' olla d' grills, las familias agrahirían molt als directors d' escena que cada vegada que hi hagués d' haver alguna cosa tinguessin la bondat d' anunciarho als diaris en la secció d' espectacles.

«Mañana en la Universidad habrá vivas y palos.»

Aixís al menos els pares estaríam prevenguts y podríam dir oportunament als nostres pacífichs fills:

—Noys, ¡al rebost!

MATÍAS BONAFÉ

¡QUE TONTO!

Deya un pagés de la Conca,
de mal nom en Pau Meló:

—Per casarm' vull una noya
que tingui bastants *pinyóns*,
que de *naps* m' ompli la bossa
y de *bessas* lo pahidor,
puig tocant á las *garrofas*
no m' entench pas de cansóns.

No hi fa res que sigui *bleda*,
ni *pastanaga* tampoch;
al contrari si es ben *faba*
la preferesch sobre tot...
pro tocada del *bolet*
no la voldria, aixó no.

Vull que sigui guapa y bona,
estimantme á mí tan sols;
que sápigam si la buscan
donar á doxo 'ls *pebrots*

y repartir *carabassas*
á tots els conquistadors.

Vull una *métja taronja*
que 'm fassi unas bonas *cols*,
(que á mí lo *bróquil* m' agrada
y també la *col* y *flor*)
que m' aguanti sens queixarse
un *all* y una *pinya* ó dos:
las *castanyas* en las donas
fan efectes superiors.

Aquest pagés de la Conca
no es tal Pau ni es tal Meló.

P. TALLADAS

LLIBRES

LA HIJA DE D. QUIJOTE novela de J. MENENDEZ AGUSTY.—Hi ha dintre de aquesta novela la pintura de un tipo de dona que sent las exaltacions de la compassió y acaba per serne víctima. Donas com ella no 'n corren en aquest mon: son per consegüent la idealisació de un carácter hermós y que 's fá extraordinariament simpá-tich, pintat com el pinta l' autor de la novela, ab un estil vibrant y un cert romanticisme altament espiritual.

Se tracta, per consegüent, de una novela psicológica, vestida ab las formas brillants y ab las galas propias del geni castellá.

Sa lectura resulta interessantíssima.

TINTA PERDUDA, per SANTIAGO BOY.—Pintor excellent de quadros de costúms barceloninas es l' autor de aquesta colecció digna pariona de algunas altres que porta donadas á l' estampa.

El Sr. Boy veu admirablement y sab fer veure bé lo que descriu. La nota especial que campeja en sos treballs es una gran exactitut y una admirable concisió.

No necessita situar las escenas á forsa de descripcions minuciosas y pesadas del lloch ahont se desarrollan y dels personatjes que hi intervenen. Li basta pera introduhir al lector fins en lo mes intim de un assumpto, recullir com reculliría un corró fonogràfic els diálechs, y aquests resultan tan clars y sabrosos que ni tan sols li son precisas las anotacions que solen posarse en las obras destinadas á la escena.

Pero 'l fonógrafo que té 'l Sr. Boy en son cervell es de un sistema privilegiat, ja que deixa de impresionar tota la xerrameca vulgar y inútil que no es digna de aprofitarse. Al mateix temps que recull, tría y depura, y al mateix temps que va depurant dona relleu y sabor de humorisme á las frases y conceptes, fins al extrém de que á cada punt fan venir la rialla als llabis.

De lo qual resulta que lo pitjor que té son últim llibre es el títul. En efecte, sols á causa de una gran modestia pot donarse com á *Tinta perduda* la que s' ha esmersat en escriure els deu preciosos quadrets que forman la collecció.

LAS VENDIMIAS, primer poema geòrgico por E. MARQUINA.—El nom de 'n Marquina es prou conegut entre la juvenalla que ha sapigut obrirse ràpidament un ample camí ab el cultiu de la poesia. Catalá ell de naixensa, la seva musa es genuinament castellana, per l' entonació, per la magestat, per sos tons vius, per sos raigs de llum.

Pero, á despit de las ingénitas condicions propias de sa naturalesa, no 's pot dir que siga servil imitadora dels poetas clàssichs ó romàntichs que ilustran la literatura del poble castellá: en Marquina té manifestas tendencias modernistas, y moltes vegadas acerta a donar á aqueixas tendencias un accent ben adequat y característich.

Son llibre *Las Vendimias* es el poema de l' alegría de la naturalesa al entregar al home que sab johirla lo millor que té. La inspiració del poeta brilla en el sol que daura 'ls rahims, bull en el most que fermenta dintre dels cups, escumeja ab el ví nou, que 's transparenta á través de las copas. Es l' obra de un panteista devot, que sab engrandir els espectacles que abarca ab la seva mirada, ab los ausilis que li presta una imaginació potent y vibrant.

Editada l' obra ab singular esmero, constituheix un llibre artístich digne de adornar la taula de un saló, com una verdadera joya.

LA CONDESA DE CHARNY por ALEJANDRO DUMAS (padre).—Conseqüent l' actiu editor Sr. Tasso en la idea de donar á conéixer totas las obras del inagotable novelista francés, acaba de publicar en sis tomos *La condesa de Charny* qual lectura desperta un interés molt poderós. La traducció deguda á D. E. L. de Verneuil, es correcta y esmerada.

RATA SABIA

PRINCIPAL

Entre las obras posadas durant la senmana que acaba de transcorre, s' hi conta *El loco Dios*, una de las últimas que ha donat á la escena l' Echeagaray, y en la qual s' hi destacan ab gran relleu las qualitats y 'ls defectes característichs de son autor.

Aixó vol dir que mentres tot passa y cambía (passa 'l temps y cambía 'l gust del públich) lo únich que permanece invariable com si fos obra mecánica, es la manera de sentir y de fer del un día tan celebrat dramaturgo. Si sas creacions estiguessen ajustadas á la veritat psicológica ó á la veritat poética, resistirían victoriosament tota mena de mudansas; pero son fillas de una imaginació extraviada, que busca 'ls efectes en la falsetat y convencionalisme dels tipos y las situacions, y ja no con mouhen ni interessan, y ab tant foch com vol haverhi en ellas 'l

teatro permanece fret, glassat. Del esperit del públich ja no 'n surt l' eco, que sollicitan ab tan afany las excitacions exageradas del autor.

LICEO

La representació de *Lohengrin* interessava per dos distints conceptes: per estar confiada la direcció al mestre Fischer y per tenir que reparéixer en aquesta obra 'l jove tenor Palet, al any just del seu debut.

Respecte al primer punt, no 'm va desagradar que 'l mestre alemany rompés radicalment ab l' interpretació italiana tan plena d' efectismes á qu' estava 'l públich acostumat. Veritat que aixó va traduhirse en una certa fredor, perjudicial al éxit del conjunt. Pero precisa reconéixer qu' en Fischer fa lo que deu, y ha de acceptarse com á molt correcta la seva interpretació.

En Palet conserva en tota la seva integritat aquella veu tan igual, tan espontánea y de un timbre tan hermos qu' es un verdader encís. Se hi troba á faltar intensitat; pero aquesta deficiencia sería més dissimulable si 'l tenor catalá procurés compensarla ab una mica de calor. Sols se prengué interés pel personatge que representa, identificantse ab las situacions en que 's troba, deixants'hi anar, com se sol dir en llenguatge de teatro, arrebataria al públich. Avuy no fa més qu' embelessarlo.

Es innegable que ha progressat, sobre tot en el maneig de la mitja veu, en el frasseig clar y fins en moures, demostrant que no son inútils las lliçons de mímica que li ha donat l' Isidoro Valero. Té una gran seguretat, y no duptém que 'l día que s' hi empenyi completará 'ls seus medis artístichs. Avuy no li cal més qu' escalfar el forn porque 'l tortell se li estufi y 'l públich al paladejarlo se 'n llepi 'ls bigotis.

De totas maneres va fer un *Lohengrin* més que acceptable, lluhintse molt en el duo del ters acte y alcansant una verdadera ovació en el raccontó final.

Compartí 'ls aplausos ab ell la Bordalba, que conserva sa veu extensa y dúctil y está en plena possessió de sas facultats artísticas. La Parsi lluhí sa hermosa figura y l' esclat de sa veu poderosa. Molt bé l' Archàngeli, que demostrá ser un escelent barítono.

Els coros una mica desgabellats; l' orquesta seguint ab fidelitat la batuta del mestre.

ROMEA

La comedia dramática *Elena* té per acció 'ls amors contrariats de la filla de un industrial ab un dels dependents de la fàbrica; qual acció 's desarrolla en un ambient impregnat de las diferencias que divideixen á a nos y treballadors.

L' obra resulta viva, moguda y fins interessant, principalment en els actes primer y segón: el tercer porta aparellat el desenllás, al qual no s' hi arriba sino á través de una serie d' escenas epissódicas que refredan en certa manera l' acció, lo qual se nota tant més, en quant el desenllás sobre ser lògich, se distingeix per sa extraordinaria sobrietat.

Fora de aquest defecte que atany á la contextura, l' obra es sentida, té escenas y situacions de bon efecte y está escrita en un llenguatge corrent y adequat á la índole dels personatjes, revelant en sos autors, els senyors Figueras, Ribot y Salabert, condicions pel cultiu de la escena.

¡Llástima que 'ls actors en sa inmensa majoría, la portessin tan poch estudiada! Si era aixó degut á que desconfessin del seu éxit, el públich s' encarregá de desganyarlos, ficantse desde 'l primer moment dintre del assumpto, seguint plé d' interés las peripecias de l' acció y cridant, entre aplausos entusiastas, als autors, al final de tots els actes.

No totas las produccions que solen estrenarse á *Romea*, alcansan un éxit tan franch y per altra part tan legítim y merescut.

NOVEDATS

Ab el títul de *El apóstol blanco* se posá en escena una producció del distingit periodista Sr. Pomés, que no siqué del tot afortunada.

Sens dupte contribuí á que l' obra xoqués ab el gust del públich, la poca madures de l' acció, la falta de lligament escénich, la capciosa frequencia de las mutacions y certa monotonía que fa que l' assumpto desde 'l primer al últim acte se mantingui sempre en el mateix terreno. La massa obrera sollicitada per l' esperit de amor que preconisa l' *apóstol blanco* y arrastrada per las

AL TRIANON

El plat d' última hora.

Dibuix de V. BUIL

explosions de odi de un rival de aquell es constantment lo que predomina en l' acció, y aixó sols no basta pera crear una obra escénica. Prescindim de la segona acció que ab l' anterior s' enllassa, per estar mal preparada, venir tot' ella com á glops y tenir un accentuat caràcter melodramátich.

Lo pitjor de l' obra es que cau el teló per última vegada, y tots els espectadors se figuren que ha de continuar.

En resúm dirém que 'l Sr. Pomés s' ha equivocat, ab tot y revelar el seu treball una bona intenció digna de alabansa, sobre tot en lo que atany á son concepte social. La falta de habilitat escénica ó qui sab si la des preocupació per emplearla son els esculls en que ha naufragat fatalment *El apóstol blanco*.

CATALUNYA

¡Quánt cert es que ja no estém en temps de diligencias!

En el sigle xx, estant tocant com qui diu ab las mans

UN ESTUDIANT

—No sé si ho han fet las campanas d' aquests díes ó qué; lo cert es que m' hi tornat una mica ceba.

la solució del problema de la navegació aérea, las diligencias hi son de més

Fins en el teatro sotragan y volcan, per més qu' ostentin el nom prestigiós de dos autors tan populars com en Miquel Echeagaray y 'l mestre Fernández Caballero.

Crech que aquesta obra á Madrid havía tingut ja la mateixa sort desgraciada, que li ha tocat á Barcelona, no bastant els esforços que van fer tots els mossos de quadra —y aixó qu' eran molts—pera tornarla á posar dreta després del volco.

Al cap de 'vall poch se va perdre.

La *Diligencia* anava de buit. No portava en l' equipatge ni una sola idea aprofitable. Y com els actors van salvarse, no va haverhi tampoch desgracias personals.

N. N. N.

ALS BONS AMICHS

QUE FOREN COMPANYS MEUS DE PRESÓ FA DOS ANYS

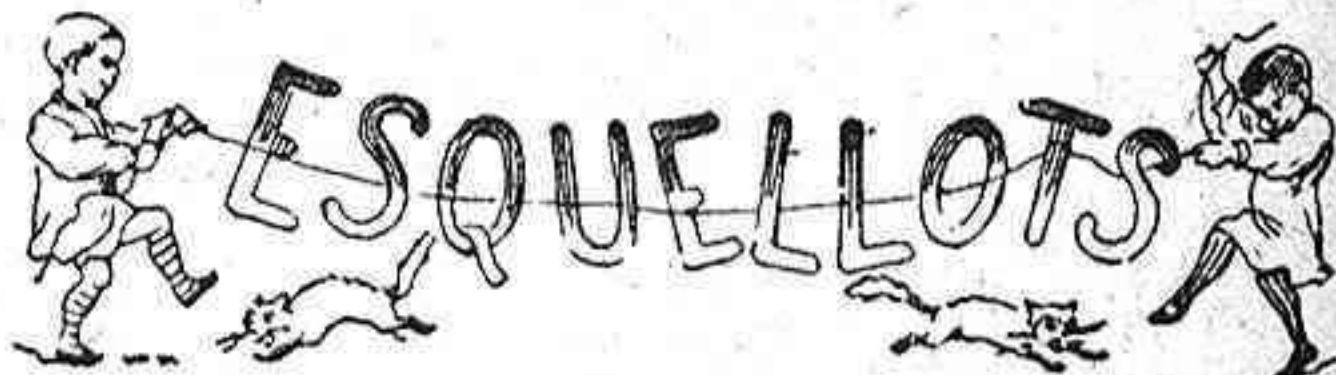
Un d' aquests vividors que van tan *tiosos* perque duhen de cap á cap d' esquena una barra d' acer que no 'ls deix' torse per guanyá honradament mitja pesseta; un d' aquests *empleados* qu' investigan pel sou de cinch mil rals y *manos puercas*, parlant d' en Despujols y de nosaltres fa poch díes me deya:

—¡Encare 'n va fer poch! Massa bon home que va se 'l general. No á valtres trenta, sino á tot Barcelona y Catalunya havia de portá á menjar galeta aquell brau que 'ls cigrons ens defensava d' un modo tan valent!

A sanchs calentas anava á omplir la cara de revessos á tan pocavergonya sangonera, pero després reflexionant vaig dirme: —¿Sabs qu' aquest ximple te rahó? En efecte. Si va lográ aquell... ¡bah! diguemli... *ilustre*, prenent una trentena de ciutadans que molts no 's coneixían ni de vista sisquera, fe una pinya d' amichs indestructible malgrat la diferencia que hi puga havé en caràcters, en fortunes, en edats y en ideas; si devém á la seva etzegallada la fraternal y deliciosa festa que varem fe 'ls ex-presos aquest dilluns passat á Vallvidrera, y si idénticas causas havían de dar lloch á iguals efectes ¡tant de bó que hagués dut á menjá *ranxo* á Catalunya entera y aixís entre 'ls bons fills de Catalunya, en lloch d' odi, salvatge y vils envejas, avuy hi reynaría aquesta amistat ferma nascuda en la presó y feta robusta respirant l' ayre lliure de la terra, que reyna entre nosaltres malgrat la diferencia de posició, caràcter, edat, classe ó ideas.

¿Oy que podríam, donchs, fernos ben nostre el *massa poch!* d' aquella sangonera?

JEPH DE JESPUS

Ja ho preveyam que no hi hauría *Almanach de La Esquilla*, per qui 'n voldria y 's descuidés una mica en adquirirlo.

ELS PRIMERS FRETS

—¡Aixó es chel pur!... ¿Volst'hi jugar que demá ya tengo diez ú doce panallóns?

Y aixís sigué: eixírem al matí del dijous, y al vespre quedava completament agotada l'edició, ab tot y haverla aumentada de alguns milers d'exemplars sobre la dels anys anteriors.

Un éxit tant complert ens obliga á donar las gracias més cordials al públich, que tant ens distingeix ab la seva inagotable benevolencia.

Al últim s' ha acabat el conflicte universitari, y á fé que ja era hora.

Alló de qu' entre els estudiants hi hagués dos bandos enconats, ab l' insignia corresponent al trau de l' americana, 'l crit constant als llabis y 'l garrot al puny, francament, no tenia res de agradable, ni de profitós per ells ni per ningú.

Els caps joves han de anar á la Universitat á omplirse de ciencia, y no á trencarse, donant feyna á las farmacias y casas de socorro.

Y després que 'l distintiu més hermós de la cultura es la tolerancia mútua per totas las ideas, creencias y sentiments.

La Universitat tancada feya, en veritat, un trist efecte.

Sobre tot ostentant las portas aquells avisos escrits en uns papers menuts y enganxats pels alts, que semblavan dir:

—*Esta casa se alquila.*

Afortunadament, y contra l' amenassa del ministre que segons deyan tractava de suprimirla, ja torna á ocupar-la la Normalitat, qu' es una senyora de unas costums molt arregladas.

Siga per molts anys!

En una resenya de las últimas carreras realizadas á Madrid s' hi llegeix el següent pormenor:

«La carrera militar la ganó el caballo *Real*, montado por el teniente *Iglesias.*»

El militarisme, la realeza y la iglesia... ¿No es veritat que tot aixó reunit sembla un símbol?

Si per alguna cosa 's distingeixen els russinyols es per la varietat que donan á las sevas cantadas. No 'n fan dugas de iguals.

En aquest concepte, ja no hauria de ser *Russinyol*, un dels diputats regionalistas per Barcelona.

Proba de aixó lo que ha dit últimament al confessarse ab *El Liberal* de Madrid, qu' es com segueix:

«En el caso de que se pusiera á votación una proposición afirmando que existe en Barcelona un vehemente amor á la integridad de la patria, los diputados catalanistas serían los primeros en votarla.»

Aixó está molt bé.

Pero ¿y alló que va dir temps enrera de que si Espanya 's posés en situació de perdre's, Catalunya rompería las amarras?

L' amor verdader, Sr. Russinyol, se demostra principalment en las ocasions difícils, quan es hora de compartir dolors y penas, y l' anunci de rompre les amarras mal se compagina ab l' amorvehement á la integritat de la patria.

¿En que quedém, donchs, rossinyolet del meu cor?
¿Quína cantada es la que val?

Ha tornat de Fransa, ahont ha sigut objecte de las demostracions més entussiastas, l' *Orfeo catalá.*

Y ha tornat havent enriquit el seu repertori ab la *Marsellesa*, havent-la cantada á Montpellier, á Marsella y á Perpinyá.

PARE PREVISOR

—Aném; avans de deixarte tornar á venir á l' Univer-sitat, vull assegurar-te la vida.

La Marsellesa. ¡L' himne de la llibertat, y 'l cant al mateix temps que simbolisa l' unitat de la gran patria francesa!

Celebrém infinit que l' *Orfeo catalá* vaja fent aquests progressos.

Envíem nostre pésam més sentit á D. Darío Pérez, il·lustrat director de *El Liberal*, por la pena inmensa que l' afligeix, ab motiu de la defunció de son estimat pare, que á la edat de 80 anys, ha vingut á deixar els ossos á Barcelona.

Una representació de nostre semanari assistí á l' enterro efectuat diumenje, acte que sigué una verdadera manifestació de dol.

Ja 'm rich jo dels amos d' establiments de cotxes, acudint al Ajuntament, en demanda de que no se 'ls augmenti ni de un céntim la cantitat de 3,000 pessetas que pagan anualment, en concepte de impost municipal.

¡Tres mil pessetas d' impost! ¡Quína cantitat mes borratxa!

Donchs vegim, ab la suma de 3,000 pessetas, l' Ajuntament encare no 'n té prou per satisfer la factura dels gastos de carruatjes, qu' efectua en un mes tan sols.

Els comptes corresponents al mes de maig—en l' última sessió 's va veure—pujavan la friolera de 3,729 pessetas.

Lo qual ve á demostrar que 'ls regidors gastan

SORPRESA

—¡Ayay!... ¿Al mateix preu que avans? Jo havia sentit á dir que quan guanyessin els de la *Perdiu* tot aniria mes barato.

per passejarse en cotxe vintiquatre duros *diaris cada dia*.

¿Veritat que ab tot y tractarse de carruatjes es un gasto aquest que no pot anar *ni ab rodas*?

¡Eureka!

En Perico Coll ja ha tornat á empunyar la ploma per *recreyo* y edificació dels devots lectors de *La Perdiu*, que á la veritat ja deurían estar embafats de menjar púrria, bretolada y perdularis á tot pasto.

La primera carta que ha enviat desde París, despedeix aquell perfúm de *demi-monde*, que tant ajuda á passar alegrement aquesta trista vida.

Jutjin per la mostra.

«Días enrera va cridar molt l' atenció una exposició feta á la rue de la Paix, de joyas de la Otero, que ocupava tot un aparador y que no varen agradar gayre.

»En un altre aparador hi havia un gran abrich de pells de marta zibelina ab un rétol á sota que deya:

»POUR MADAME OTERO
160,000 FRANCS.»

De aixó se 'n diu escriure ab oportunitat.

Comensa á sentirse 'l fret; pero gracias als bons cuidados de 'n Perico Coll ¡quants lectors de *La Perdiu*, no haurán sentit en tot el seu cos una escalfo-reta agradabilíssima, al representarse aquell abrich de 160,000 francs sobre las espatllas de la pecadora Otero!

Y ara que tinch *La Perdiu* entre mans, arrenquémi una plometa.

Publicava l' altre dia una carta de Andorra, describint las grans festassas que s' han fet en aquella petita República, ab motiu de la visita del Doctor Riu, bisbe nou de la Seu de Urgell, y deya entre otras cosas:

«No dupto gens que sa Excia. Ilma. se 'n entorná d' Andorra molt content, encare que, al final de festa, un xich fatigat malgrat son carácter actiu. *Deixis de contar ab deu anys ó prop d' ells, que no havia vingut cap Bisbe á administrar el Sagrament de la Confirmació.*»

¿Es possible? ¿Deu anys ó prop d' ells va passar l' Eminentíssim Cardenal Casanyas sense anar á Andorra, á exercir son sagrat ministeri?

Sempre se 'n saben de novas.

Pero ¿perqué no hi aniria?

¡Quí sab! Vivían tan engrunyits el cardenal y 'ls andorranos, que fins devía aquell considerar una mica compromés anar á Andorra á repartir bofetadas.

Tal vegada tenia por de que 'ls andorranos s' hi tornessin.

El gran pianista Vidiella té anunciada per demá passat diumenje, al matí, á *Novetats*, una verdadera solemnitat artística.

Se tracta de un concert en el qual tocará una darrera de l' altra totas las *Rapsodias húngaras* de Liszt, que suman la friolera de quinze.

Tant sols en Vidiella, dominador en

FULLEJANT L' ALMANACH DE LA ESQUELLA

absolut del piano, 's pot permetre un punt d'home com aquest, ab l'afany de rendir un tribut de adoració al gran compositor, tribut digníssim, en quant se tracta de fer admirar la serie completa de sas creacions mes características.

Anticipém al valent pianista barceloní un calurós aplauso, á compte dels que demá passat estém segurs que haurém de tributarli, sentintlo y admirantlo.

Un periódich dels Estats Units va dirigit la següent pregunta als principals milionaris del país: «Com s'ho ha fet per adquirir la seva immensa fortuna?»

Las respostas dels Cressos, no poden ser mes tontas. Tots ells escapan per la tangent.

El rey dels ferro-carrils Mister Cellis, d' Huntington, que va comensar com un petit marxant de poble y avuy posseheix la bagatela de 250 milions de dollars, pretén sense que li escapi 'l riure, que «per enriqueirse cal pendre la resolució de treballar un cert número d' horas al día, abstenintse de comunicar els seus projectes á ningú.» ¡Ara vegin si ab aixó sols pot un arribar á guanyar 250 milions de duros!

Un altre nomenat Russel Sage, en sa joventut salta taulells y possehidor avuy de 410 milions, se limita á declarar que 'ls ha guanyat partint del principi de que «un jove no deu may desesperar si vol sortirse ab la seva.» ¡Vels'hi aquí un bromista sentenciós!

Andreu Cornegie afligit ab la possessió de 350 milions te una divisa de un cinisme encisador: «Es necessari evitar el ser golut.» Consell ben fácil de seguir... quan s' está tip.

Per bromista Mister John Vanamaker, en son origen dependent de comers de quinze franchs de setmanada, y amo avuy no mes que de 75 milions. Aquest ha respost: «No hi ha necessitat d' ensenyar á ningú un camí qualsevol per arribar al éxit.» Es á dir: qui vulga ferse rich que s' espavili.

* *

En resúm, bé pot assegurar-se que la curiosa investigació del periódich yankee, practicada ab els richs ha resultat temps perdut.

Tots ells, unánimament, com si s' ho haguessen dit, guardan el secret de la recepta.

Es donchs, de creure que l' experiment fet en sentit contrari, donaría molt millors resultats.

Bastaría invitar als pobres diables á respondre á la següent pregunta: «Quin es el medi mes segur y mes... prácticich pera quedar-se sense un céntim», y de fixo que las respostas que s' obtinguessin serían mes claras, mes expeditas y terminants... y en ellas, ben al revés de lo que succeheix ab las dels richs, s' hi podría apendre alguna cosa.

Un jutje interroga á un mossega-rellotjes:

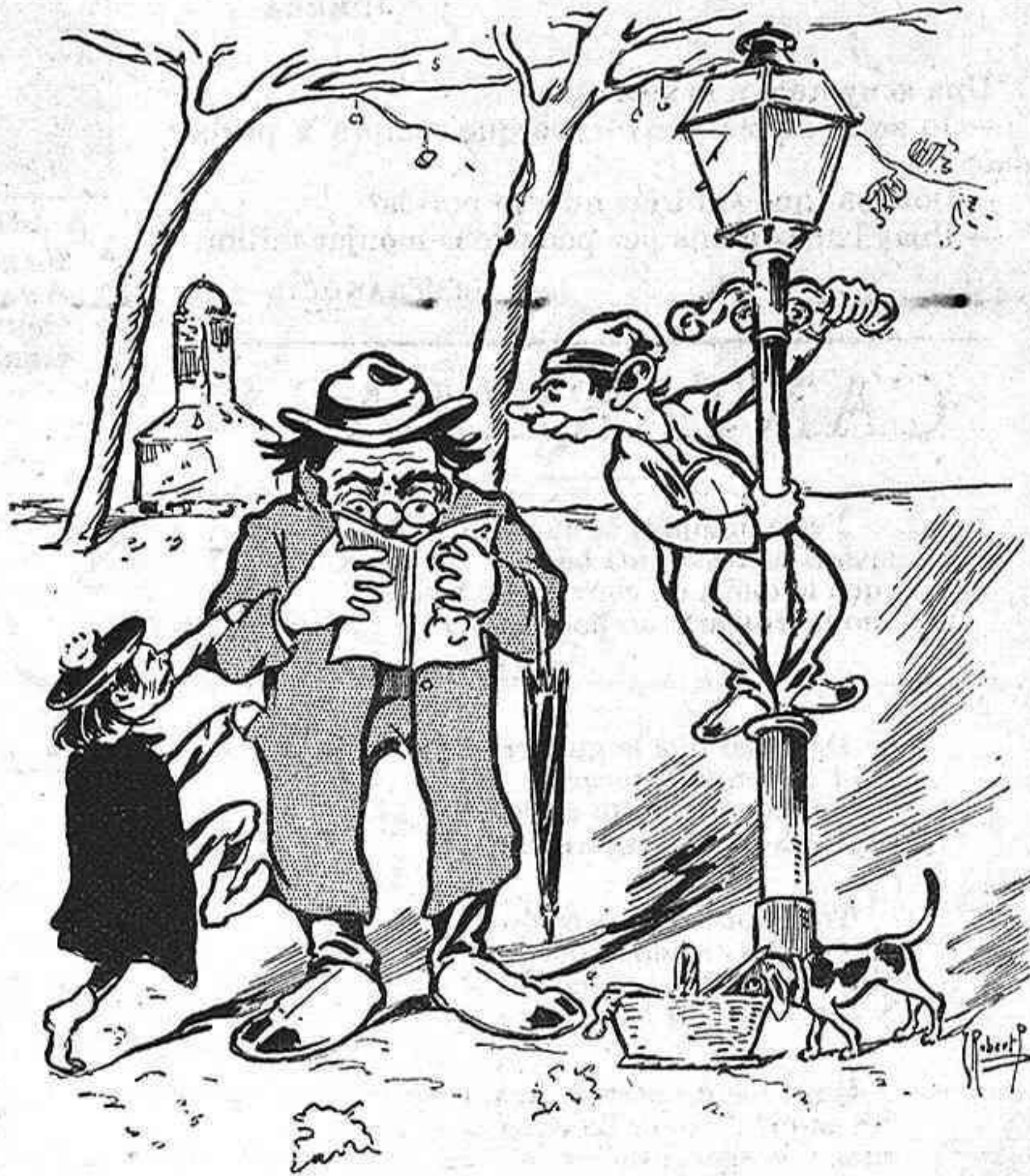
—¿Quina professió exerceix vosté?

Resposta del mossega:

—Visch del treball de las mevas mans.

ACUDITS

Al saber que á un amich meu se li havia mort la sogra, vaig anar á donarli 'l pésam, dihentli:

— Bon senyor ¿vol fé 'l favor de deixarme'l veure?

— Noy, t'acompanyo en el sentiment.

Y ell me va respondre:

— Gracias; pero no cal que 't molestis en acompanyarme, ja sé anarhi sol.

R. A. ORRIOL

Passa un gomós pel carrer del Hospital, y tot de un plegat ¡xap! li cau una cosa sobre 'l sombrero.

S' ho mira y veu qu' era una bona racció d' escudella que havían tirat desde 'l balcó de un pis.

El gomós se queda parat, mut, mirant aquella sustancia que li ha caygut á sobre.

Y un transeunt que l' observa li diu:

— Y ara ¿qué fá? ¿Qu' espera que li tirin la carn d' olla?

RAMON RENOM

— Papá ¿qué volen dir las tres esses que posan al final de cada carta?

El papá ab molta prossopopeya: Sempre serás sabatassas!...

PAU MANÍAS

A ca'l adroguer:

— ¿A quant l' arroba de safrá?

— A trescents duros.

— ¡Y ara! ¿ja sab lo que diu?

— Prou que ho sé.

— Es massa car; pero, vaja, perque no siga dit que no n' hi compro, dónguime'n dos céntims.

MANSO

— Ahir á la tarde al passar pel passeig de Colón, sentía un gran pes al cap.

— Aixó es del temps.

—No ho creguis pas: era de una caixa que portava, que al menys pesava tres arrobas.

JUMERA

Una senyoreta á la seva ávia:

—Jo no sé aquest senyor perquè sempre 't porta *dulces...*

—Donchs ¿qué voldrías que 'm portés?

—Unas bonas dents per poderte'ls menjar millor.

DR. TRANQUIL

CANTARELLAS

Feste monja si es que vols
passá aquesta vida bé,
que lo que á un convent no trobis
no ho trobarás en lloch més.

RUY DE GORCH

Demanas que la guitarra
jó t' ensenyi de tocar,
que te n' ensenyi ta mare
que sab tant d' esgarrapar!

Tos llabis son dos maduixas,
dos moras els teus ullets,
dos rosellas tas galtonas
y 'l téu cap un meló vert.

Quan me despertava avants
un sospir d' amor llansava;
mes al despertarme avuy
m' escapa un badall de mandra.

Tothom que 'ns veu festejar
diu que no tenim vergonya.
¿Vergonya?... 'L que no 'n gastém,
que tenirne, 'n tenim molta.

M. D' OR

Perque 't vareig fé un petó
se que 't vas enfadá Elena:
¡ay, potser sí que volías
que te 'n fés una dotzena!

SISKET D. PAILA

QUÉNTOS

Queixas de un gendre:

—La meva sogra es insufrible. Tot lo día m' está dihent que soch un camálich... ¡Camálich vál... ¡Camálich vél... Camálich sempre! Voldría saber quína semblansa ha pogut trobar entre jo y un camálich.

Observació del amich á qui feya aquesta confiança:

—Vols que t' ho diga? Es que la deus *carregar* molt, y com que 'ls camálichs *carregan*, vet'ho aquí.

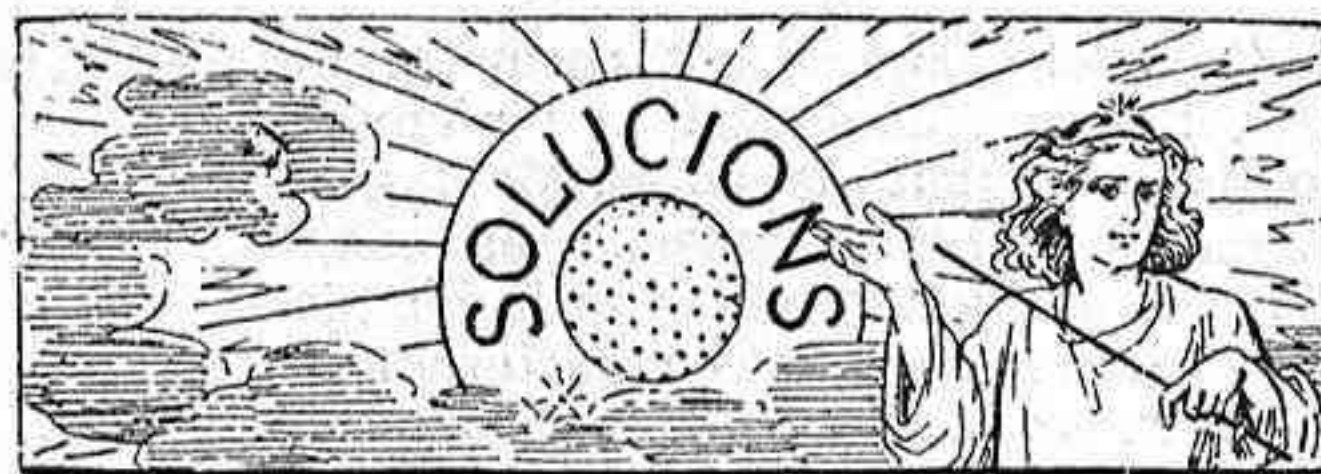
Al anar á entrar en caixa un quinto alega l' exenció de ser molt sort.

Pera convéncers de la veritat de l' exenció, el capitá crida á un cabo según dihentli:

—Dispara 'l fusell á cau d' orella de aquest quinto: á veure si se 'n adona.

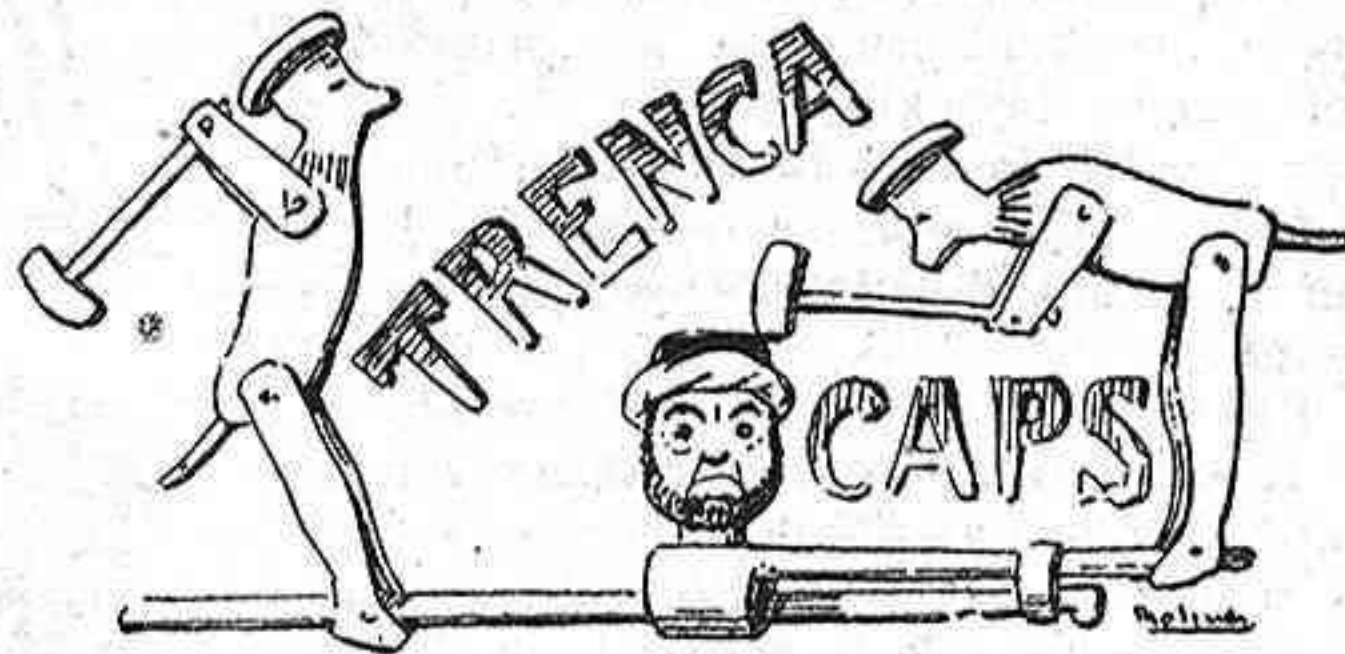
El quinto ab una rialleta burlesca:

—¿De un tiro de fusell vol que m' adongui? ¡Fugi home: ni que manés disparar un canó de artillería!

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ma ra-ta.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Criada—Cadira.*
- 3.ª CONVERSA.—*Graciamat.*
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Sol es una nota musical.*

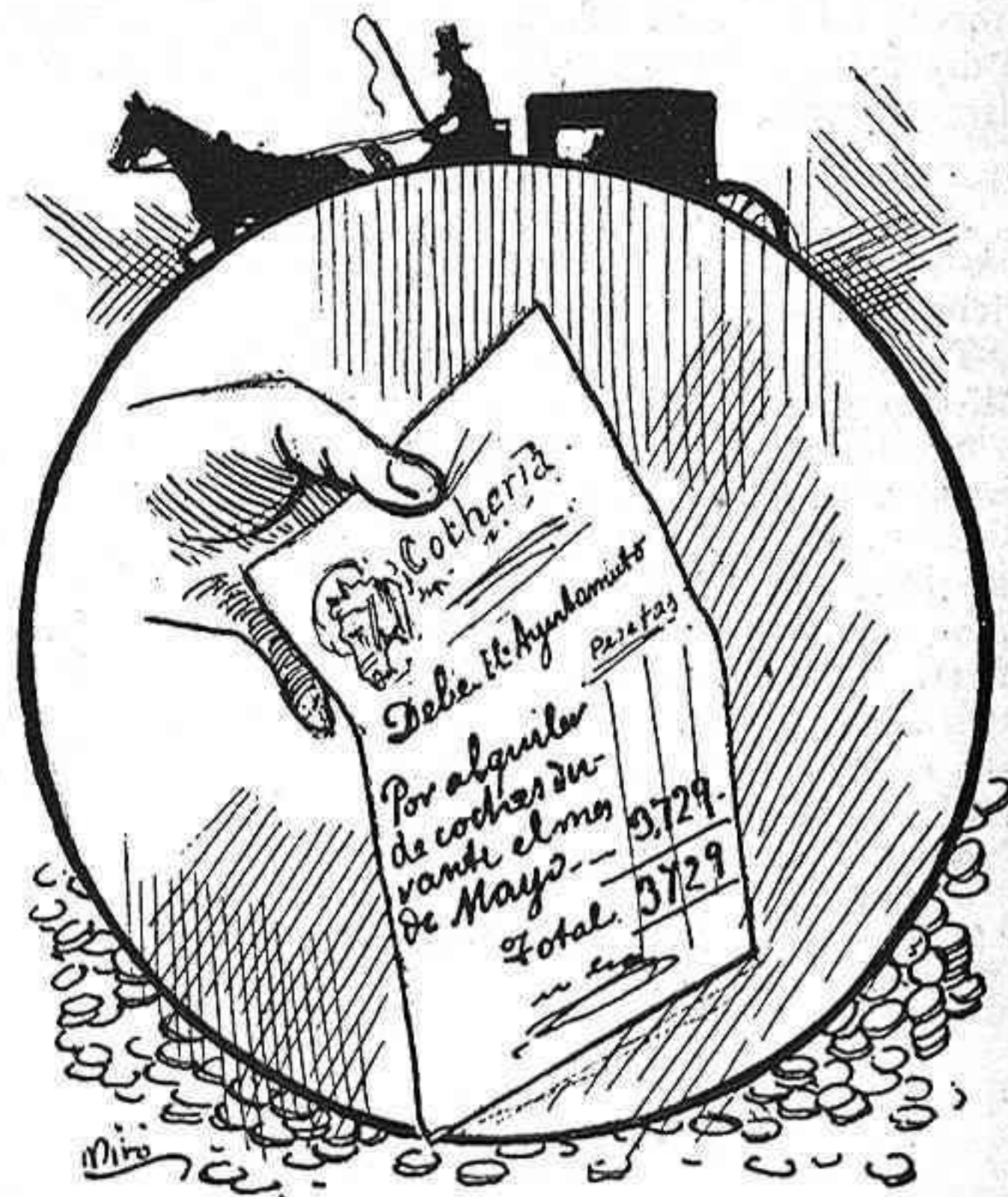
XARADAS

I

UN SABATER MODERN

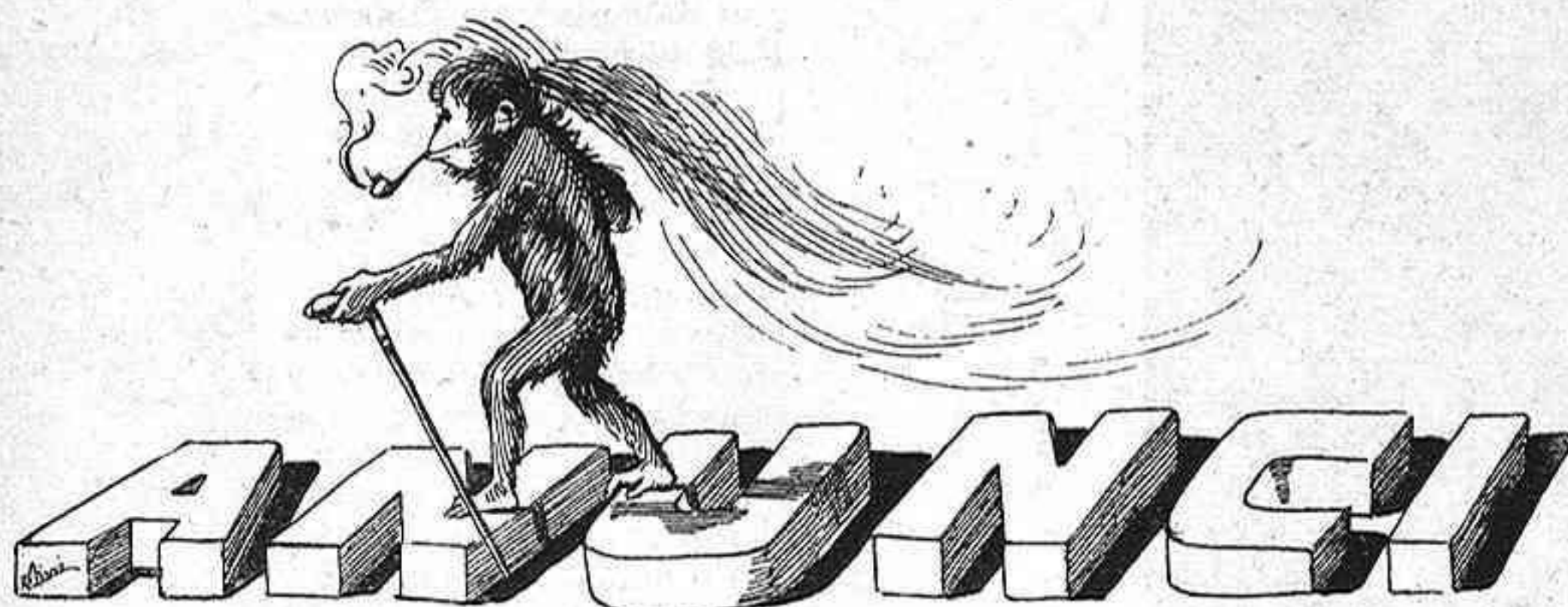
Per plassas y per carrers,
fent mal á molts sabaters,
corra per Gracia un minyó
que fá d' ataconadó.
Ell lo seu treball pregona
y en vers lo *prima-segona*;
jo ara aquí no l' *hu-dos-tres*
perque ab cants no hi entench res.
Lo que sé es que pels seus fins
canta aquestos redolins:
«Mitjas solas y talons
y pedassos pels cantons.
Mitjas solas ben finetas
per fadrins y fadrinetas.
Faig remendos de panyet
perque 'us guardin bé del fret.

BARCELONA PAGA

—Si es servida, Pubilla: aquí té lo que val l' arrastre dels seus regidors durant un mes.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Avis

L'ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

pera 1902 — QUEDA AGOTAT

ACABA DE PUBLICARSE

LA CONDESA DE CHARNY

PER

ALEJANDRO DUMAS (padre)

Seis tomos, Ptas. 6. — Encuadernados, Ptas. 9.

Nova

TINTA PERDUDA

PER

SANTIAGO BOY

Preu: 1 pe-seta

Colección Diamante (Edición López)

TOMO 79

A PUNTA DE PLUMA

POR **ALFREDO CALDERÓN**

Precio 2 reales

DIETARIOS para 1902 Desde 1 á 4 ptas.

Almanaque semanal Tasso. . Ptas. 0'50

Agenda culinaria para 1902. Ptas. 2

Aviat sortirà el popular

ALMANACH

DE

La Campana de Gracia

PERA L' ANY 1902

REVISTA POLÍTICA DEL ANY

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Copia reduhida del cartell anunciador que 's colocá en l' Administració de LA ESQUELLA 'l día de l' aparició del Almanach.

També poso bigoterias
pels davants y pels darreras.
Faig adobs de cabritilla
per la mare y per la filla.
Mitjas solas ben posadas
pels casats y las casadas.

Aixís sa total va fent
popular entre la gent.
Si 'l veu el bisbe Castanyas
prou li dos-quarta sas manyas.
La primera a quart que 'l sent
el segueix, tant si fá vent
com si plou com si fá sol
com si fá corre 'l nyinyol.
Qui li ha dat feyna per fé
diu que ho fá d' alló mes bé
y 'l calsat que ell ha arreglat
dura... fins qu' es espatllat.

J. STARAMSA

II

La primera animal dona,
dos inversa mineral
es tres-quatre nom de dona
y un' altre n' es lo total.

E. GERUBERN

ANAGRAMA

En Total á la Total
un gran cop li va doná;
ella del cop va morir,
y á ell lo varen matar.

UNA SOCIETAT ANÓNIMA

TRENCA-CLOSCAS

MANUEL J. DORADAS

Formar ab aquestas lletras ben combinadas el nom de
un novelista.

C. COSTA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de dona.
1 2 5 7 3 2.—Objecte de viatge
7 1 4 5 4.—Nom d' home.
2 4 6 2.—Opera.
1 4 5.—Número.
1 4.—Musical.
1.—Consonant.

EDUARDITO

CONVERSA

- Ahont vas, Ramón.
—A donar un vol, y tú?
—A buscar la meva germana Adelaida per anar á l'
ópera.
—Y quína fan?
—T' ho he dit y m' ho preguntas?

J. BOSCH ROMAGUERA

GEROGLÍFICH

: :
+
LA
R
II
+
DO
R
II

J. CARRERAS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olmo, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a